

اجرا خیلی زیاد، تماشاگر خیلی کم

الهام ظریفیان اسی و چهارمین جشنواره تئاتر استانی خراسان رضوی (رضوان) با یک تفاوت مهم نسبت به دوره های پیش در حال برگزاری است؛

افزافه شدن بخش کودک و نوجوان. هرچند نسبت به نبود برنامه ریزی مناسب برای حضور تماشاگران دانش آموز در این جشنواره انتقادهایی وجود دارد. به ویژه اینکه نام دو نهاد مهم مرتبط با دانش آموزان، یعنی اداره کل آموزش و پرورش و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به عنوان حامیان این جشنواره در پوستر درج شده است. با این حال، بیشتر فعالان تئاتر کودک و نوجوان، با نگاهی فرصت بین به اضافه شدن این بخش به جشنواره نگاه می کنند و معتقدند این فرصت می تواند به کسانی که سال ها با عشق در این راه سختی ها را تحمل کرده اند، انگیزه برای ادامه بدهد.

در ادامه با سه نفر از کارگردانان حاضر در این جشنواره گفت وگو کردیم که مطالب آن پیش روی شماست.

● جشنواره استانی بهانه ای برای دیده شدن

محمد رضا سعادت، کارگردان نمایش «آب سسوران» و دبیر بخش کودک سی و چهارمین جشنواره تئاتر استانی خراسان رضوی است. او که بازنشسته آموزش و پرورش است بیش از ۳۳ سال سابقه فعالیت در هنرهای نمایشی دارد. در پانزده سال اخیر، تمرکز او بیشتر بر نمایش عروسکی و ساخت عروسک بوده است. سعادت درباره اضافه شدن بخش کودک به این جشنواره می گوید: این بخش با خوش فکری انجمن هنرهای نمایشی استان و با هدف دیده شدن تئاتر دانش آموزی به صورت جنبی و آزمایشی به جشنواره امسال اضافه شده است. البته گروه های غیردانش آموزی نیز می توانند در آن شرکت کنند. سعادت می معتقد است که مراکزی مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و آموزش و پرورش فعالیت های خوبی در تئاتر کودک و نوجوان دارند. اما این فعالیت ها به جشنواره های داخلی خودشان محدود شده است. او می گوید: جشنواره استانی بهانه خوبی است که فعالان تئاتر دانش آموزی برای مردم هم اجرا داشته باشند. در معرض نمایش عموم قرار گرفتن، انگیزه فعالان این عرصه را افزایش می دهد. او درباره مشکلاتی که تئاتر کودک و نوجوان با آن ها روبه روست می گوید: بسیاری از فعالان تئاتر کودک و نوجوان کلاه به دارند که مکان ویژه ای برای نمایش های مختص کودک و نوجوان که خانواده ها بتوانند به آنجا مراجعه کنند. در مشهد وجود ندارد. اگر هم مراکزی وجود داشته باشند، مانند سالن های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چندان برای عموم مردم شناخته شده نیستند و بیشتر فعالان تئاتر با آن ها ارتباط دارند. مجتمع امام رضا (ع) یک سالن تئاتر عروسکی دارد که می تواند به پایگاه تئاتر عروسکی تبدیل شود. ما در مشهد مکانی مانند پارک

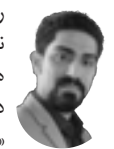

لاله تهران که مرکز تئاتر کودک و نوجوان است و مردم می دانند اگر به آنجا بروند نمایش کودک و نوجوان می بینند، نداریم.

این هنرمند می افزاید: در مشهد به تئاتر بزرگ سالان و مناسبتی بیشتر از تئاتر کودک و نوجوان توجه می شود. کسی که در این بخش فعالیت می کند باید علاقه مند و پیگیر باشد، زیرا امکانات اجرای کافی برای این تئاتر وجود ندارد. با این حال، اشتیاق مردم نسبت به دیدن تئاتر کودک و نوجوان بسیار بیشتر از گذشته شده است. بچه ها و خانواده ها علاقه مند به دیدن تئاتر کودک و نوجوان هستند. او با تأکید بر اینکه تئاتر کودک و نوجوان تاکنون سهم کوچکی از تئاتر مشهد داشته است، می گوید: فعالان این تئاتر بیشتر دانش آموزانی هستند که بعداً وارد محیط های حرفه ای و نیمه حرفه ای می شوند. در واقع، تئاتر از مدرسه و آموزش و پرورش شروع می شود، در حالی که هدف سازمانی این نهاد چیز دیگری است و مراکزی مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می توانند سهم بیشتری در ترویج تئاتر کودک و نوجوان داشته باشند. امیدوارم این جشنواره موجب نگاهی جدی تر به تئاتر کودک و نوجوان و قابلیت های آن شود. چرا که تئاتری که بزرگ سالان برای کودکان اجرا کنند، از قدیم وجود داشته و چیز جدیدی نیست. اما اینکه بچه ها برای هم سن و سال های خودشان کار کنند، موجب دیده شدن آن ها و افزایش خودباوری شان می شود.

● مخاطب تئاتر کودک وسواسی تر است

رحمان سروری، نویسنده و کارگردان نمایش «ما به قهرمان نیاز داریم»، هفده سال سابقه فعالیت هنری در عرصه تئاتر و فیلم دارد. نمایش های «هملت» (۱۳۹۵)، «وداع با اسلحه» (۱۳۹۶)، «خاک انتخاب» (۱۳۹۸)، «تهمینه و ربات کوچولو» و «سیندرلا و موش های زبل» (۱۴۰۲) و مستند «مصاحبه پیشکسوت» (۱۳۹۷) از جمله آثار وی هستند. در این میان، دو نمایش «تهمینه و ربات کوچولو» و «سیندرلا و موش های زبل» پر فروش ترین نمایش کودک و نوجوان در سال گذشته شدند.

چند منظر درباره تانک خورها، سریال پاییزی شبکه ۳ سیما

تعمیرکاران خراسانی در جنگ زار خوزستانی

در قاب رسانه ای فرایگر خود و همدیگر را عادلانه به تماشا پنهینند. منظر دیگر، ترکیب عوامل پشت دوربین است.

● پرویز شیخ طادی، کارگردان کاربلدی است که با شکار سیمرغ برای فیلم «روزهای زندگی» و ساخت آثاری مانند «دفتری از آسمان»، «شکارچی شنبه»، «امپراتور جهنم»، «بانوی سردار» و «آتش در گلستان» نشان داده در ۶۳ سالگی پرکارش آگاه و مسلط است. حضور ایرج محمدی، تهیه کننده کارگشته، را هم باید بزرگ برنده «تانک خورها» دانست. محمدی ۶۵ ساله که مانند شیخ طادی فرزند آبادان است، با پشتوانه تجربه تهیه کنندگی آثار موفق می مانند «بزن گاه»، «نرگس»، «متهم گریخت»، «ترش و شیرین»، «خوش نشین ها» و... در خوبی رگ خواب مخاطب و چگونگی کار با تلویزیون را می شناسد.

منظر مورد توجه دیگر، عوامل جلوی دوربین هستند. ترکیب بازیگران مجموعه ای از هنرپیشه های پیشکسوت مثل ثریا قاسمی و احمد نجفی و چهره های شناخته شده مثل آرش مجیدی، سروش جمشیدی و علیرضا استادی است. همچنین، حضور بازیگرانی مثل بهرام خرازی

و مهدی صباغی نیز چیدمان جالبی ایجاد کرده است. در میان نقش ها، یکی از پرچالش ترین آن ها شخصیت هاشم دست طلاست. شخصیتی که ابتدا اصلا خط و ربطی به جبهه ندارد، ولی به مرور در وسط معرکه ای قرار می گیرد که خود قهرمان آن می شود. رویارویی با ابعاد مختلف شخصیت های گوناگون، هاشم مالکی یا همان هاشم دست طلا را به شخصیتی چندوجهی بدل کرده است.

آرش مجیدی از این منظر انتخاب درستی برای نقش هاشم است. او در پنجاه سالگی واوچ یختگی نشان داده که چگونه می تواند عواطف گوناگون را در چهره اش نشان دهد. مجیدی پیش از این نیز با بازی در سریال هایی چون «زیر هشت»، «ارمغان تاریکی»، «احضار» و «شهباز» قدرت خود را در درآوردن نقش های چندوجهی نشان داده بود. انعکاس بهت زدگی، نیشخند ها، رکب خوردن ها و... در صورت او شباهت زیادی به بازیگرانی مثل نیکلاس کیج دارد. منظر دیگر «تانک خورها»، متن و محتوای قوی آن است که حول مثلث سوزه ناب، نحوه روایت و بستر قصه قابل بررسی است. از نظر سوزه، پرداختن به نیروهای مردمی و بحث خودکفایی و ابتکارات و اختخارات دوران

سروری با نگاهی خوش بینانه و وضعیت فعلی تئاتر مشهد را خوب توصیف می کند و می افزاید: بعد از کرونا، مخاطبان دوباره به سالن های تئاتر بازگشته اند و امروز دیدن تئاتر در سید خانوار قرار گرفته است. همان طور که مردم به سینما می روند و لباس، کیف و کفش می خرند، خیلی راحت بلیت تئاتر هم می خرند. این اتفاق بسیار خوبی است. اما مانند فیلم های سینمایی، بعضی نمایش ها نیز فقط با هدف فروش بلیت روی صحنه می روند. البته این نوع نمایش ها که اغلب برای شادی و خنده گرفتن از مخاطب اجرا می شوند، هم نیاز مردم هستند، اما نمی توان گفت همه آثار تئاتر کودک و نوجوان چنین اند. بی محتوا بودن این نمایش ها چند دلیل دارد، از جمله نبود سواد و تجربه کافی و هدفمند نبودن این نوع نمایش ها. با این حال، خوشبختانه مخاطب تئاتر کودک تا حدی با وسواس بیشتری نسبت به سایر انواع تئاتر، بلیت تهیه می کند. برای والدین، جنبه آموزشی تئاتر بسیار مهم تر است و صرفاً برای سرگرمی، فرزندشان را برای دیدن تئاتر نمی آورند. آن ها می دانند که یک نمایش بد به راحتی می تواند برای فرزندشان بدآموزی داشته باشد.

به باور این هنرمند، اوضاع تئاتر نسبت به ده سال گذشته خیلی بهتر شده است. او می گوید: ما چند میلیون کودک داریم که نیاز به برنامه های ویژه خود در تئاتر و برنامه های تصویری دارند. مهم ترین نیازی که کودکان و نوجوانان دارند، خلاقیت است. در هیچ جا به اندازه تئاتر خلاقیت وجود ندارد. تئاتر هنری فاخر و آمیزه ای از هفت هنر است. کودک بدون اینکه خسته شود، ۵ دقیقه روی صندلی می نشیند و تئاتر می بیند. تئاتر شمشیری بُرنده تر از نصیحت والدین است.

● تئاتر کودک و نوجوان مورد بی مهری است

علیرضا شریفی نیا، کارگردان نمایش «مینا و میچا»، نیز فعالیت خود را از دوره دانش آموزی زیر نظر استاد حمید قلعه ای (از اساتید تئاتر دانش آموزی کشور) آغاز کرد. او مدتی است به صورت تخصصی در زمینه

دفاع مقدس موضوع تقریباً بکری است. اینکه یک مکانیک ساده به جبهه می رود و کار بزرگی در حوزه یگان های زرهی و تأمین و تجهیز آن ها انجام می دهد، سوزه جالبی است. نحوه روایت هم ترکیبی از گونه های مختلف نمایشی اعم از جنگی، درام، طنز و معمایی است که البته برخی آن را شبیه کارهایی مانند «خوش رکاب» و «لیلی با من است» می دانند. بستر قصه هم تلفیق رخداد طبعاً تلخ و سخت جنگ و نگاه طنزآنانه به زندگی روزمره است تا معلوم شود رزمندگان با وجود نبرد، احوالات خوبی داشته اند.

● بی شک چنین مثلث قدرتمندی جز با تحقیق و پژوهش گسترده به سرا انجام نمی رسد و تیم نویسنده و پژوهش در این سریال از خطرات و شخصیت های اوطلبان زرهی خراسان به خوبی با ظرافت استفاده کرده اند. نکته ای که توجه سازندگان را به خود جلب کرده، توجه به زبان معیار فارسی است. گرچه بستر قصه از مشهد برمی خیزد، اما حواس همه بوده که نباید مخاطب را سرگرم لهجه مشهدی و تکه کلام های آن کرد. بلکه آنچه پیش برنده است، قصه است. با این حال عجیب است که چطور وقتی دوربین به جبهه می رسد، شاهد شنیدن لهجه های جنوبی و حتی مشهدی هستیم که این ماجرا تا حدی یک دستی دیا لوگ ها و ریتم را به هم می زند.

تولید سریع یازده ماهه برای ساخت این سریال ۲۲ قسمتی هم از نظر فنی و پیش تولید و تولید، منظر جالب توجه دیگری را نشان می دهد و آن هم این است که می توان به چرخه تولید سریال ها روندی منطقی و بدون کاهش کیفی محتوا و فرم، شتاب داد؛ چون آنتن تلویزیون پی در پی خوراک می خواهد و باید مدام و برای سلیقه های گوناگون کار تولید و پخش شود. نهایتاً اینکه «تانک خورها» اثری دیگر در حوزه دفاع مقدس است که بار دیگر ظرفیت بالای این حوزه و تنوع قصه های آن را به سازندگان و مخاطبان نشان داد.

گزارشی از افتتاح نمایشگاه نقاشی «تن ها و تنها» در تکار خانه «هنگام»
الهام از امور بیرونی برای خلق بر روی بوم

ریحانه موسوی

نمایشگاه آثار نقاشی تکتم حداد فر با عنوان «تن ها و تنها» با حضور علاقه مندان به هنر نقاشی عصر جمعه در نگارخانه هنگام افتتاح شد. این نمایشگاه تا ۱۳ آبان از ساعت ۱۷ تا ۲۰ در این نگارخانه واقع در خیابان ارشاد ادامه دارد. در این نمایشگاه که دومین نمایشگاه انفرادی تکتم حداد فر است، چهارده نقاشی اکریلیک با سبک فیگوراتیو روی بوم، تخته و یک کار هم روی مقوا ماکت اجرا شده است. همان گونه که از نام این نمایشگاه مشخص است، در تمام آثار موجود در آن، انسانی به تصویر کشیده شده که نمودی از دنیای واقعی بوده و بر اساس حالت ها و وضعیت های مختلف اندام انسانی ترسیم شده است.

تکتم حداد فر، دانش آموخته رشته نقاشی در مقطع کارشناسی، در گفت وگو با خبرنگار شهرا بیان کرد: من از دوران کودکی در حال کشیدن نقاشی هستم. این مجموعه چند سال پیش شروع شد، اما کمی بعد متوقف شد و زیاد روی آن فعالیت نکردم، زیرا مجموعه دیگری را شروع کردم. اسفند ماه سال گذشته دوباره شروع به کار کردم و اتمام این آثار حدود شش ماه زمان برد. وی افزود: موضوع آثار من همگی از یک امر بیرونی نشئت گرفته اند؛ مثلاً در چند نمونه از آن ها خواهرزاده کوچک خود را به تصویر کشیده ام. در بقیه آثار نیز از موضوعی تأثیر گرفته ام و آن را روی بوم کار کرده ام. حداد فر بیان کرد: من جزو آرتیست هایی هستم که پیام خاصی در آثارم نیست. من نقاشی می کشم زیرا به آن علاقه دارم. هر شخصی سعی می کند برداشت خود را از کارها داشته باشد، اما من به دنبال ارائه پیام خاصی نیستم. این هنرمند در پایان، وضعیت برگزاری نمایشگاه های هنری در مشهد را بسیار ضعیف دانست و گفت: در این شهر نسبت به تهران، شرایط بسیار سخت تر است. زیرا فروش بسیار کم بوده و نگارخانه ها برای نشان دادن آثار با مشکلاتی روبه رو هستند. ما باید برای انجام هر کاری دائم خود را سانسور کنیم. از آن گذشته، جامعه و دستگاه های اجرایی نیز به همین شکل با ما رفتار می کنند.

چارسوق
هنر

«شبرگرد» به زودی اکران می شود

فیلم سینمایی «شبرگرد» به کارگردانی فرزاد مؤتمن پس از ۹ آبان ۱۴۰۳ در سینماهای سراسر کشور اکران خواهد شد. امیراقایی، روشنگر گرامی، احسان امانی، مهشید افشارزاده، پیام احمدی نیا

وامیرحسین فتحی در این فیلم ایفای نقش می کنند.

اکران «سینما متروپل» با چند تغییر

فیلم «سینما متروپل» که اکران آن در دو سال گذشته به تعویق افتاده بود، از چند هفته دیگر روی پرده سینماها می رود. «سینما متروپل» داستان عاشقانه ای را در دل یک سینمای قدیمی روایت می کند که قرار است پس از سال ها دوباره فعال شود. مجتبی پیرزاده، نوشین مسعودیان، هومن برق نورد، پرپوش نظریه، حسین پاشه انگبر، رضا کیانیان و مهتاب نصیرپور بازیگران «سینما متروپل» هستند.

دورخیز سریال های شاد تلویزیون برای آنتن

سه سریال «پایتخت ۷»، «ماه عسل» و «بوقچی» برای پخش از شبکه های تلویزیونی آماده می شوند که همگی فضایی طنز دارند. «پایتخت ۷» پس از مدت ها انتظار بیننده، بالاخره کلید خورد. گفته شده «پایتخت ۷» برای

نوروز و رمضان ۱۴۰۴ آماده می شود. اما دیگر سریال کمدی در حال آماده سازی برای پخش از تلویزیون، «ماه عسل» نام دارد که توسط منوچهر هادی کارگردانی شده است. اکبر عبدی، قدرت...!، ابزیدی، یوسف تیموری، یوسف صیادی، امیر کاظمی، مریم مؤمن و الهام حمیدی از جمله بازیگران این سریال محسوب می شوند. سریال «بوقچی» محصول سینما فیلم است که به کارگردانی حسن حبیب زاده در سازمان سینمایی سوره تولید شده است. این سریال موضوعی فوتبالی دارد و با بازی حسن پورشیرازی، آرش نودری، بیژن امکانیان و... ساخته شد. گفته شده «بوقچی» با نگاهی طنز، داستانی متفاوت از یک ماجرای پرحاشیه فوتبالی در سال های اخیر را روایت می کند و نگاهی به فساد در این حوزه دارد.

۱۳ آبان ۱۴۰۳
۱۵:۵۵ دقیقه
۳۳۶۶ شماره

۱۱

